

شیوع علائم آسم در ایران بر اساس فراتحلیل مطالعات کشوری

دکتر محمد علی حیدرنیا*، دکتر عباس انتظاری*، دکتر یدالله محرابی**،

دکتر زهرا پورپاک***، دکتر مصطفی معین****

* گروه پزشکی اجتماعی و پیشگیری، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی
** گروه آمار حیاتی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی
*** گروه ایمونولوژی، دانشگاه علوم پزشکی تهران
**** گروه اطفال، دانشگاه علوم پزشکی تهران

چکیده

سابقه و هدف: اپیدمیولوژی آسم و آلرژی به علت افزایش شیوع و شدت و نیز تأثیرات اجتماعی و اقتصادی آنها بر سیستم‌های ارایه دهنده خدمات سلامتی مورد توجه و حایز اهمیت است. این فراتحلیل به منظور برآورد شیوع علائم آسم در کشور انجام گرفت.

روش بررسی: پس از جستجوی اینترنتی، از مجموع ۱۴۲ مقاله، پایان نامه و گزارش تحقیق در کشور، ۲۱ مقاله و نتایج پژوهش که در فاصله سال‌های ۱۳۷۸ تا ۱۳۸۳ به انجام رسیده و منتشر گردیده بود، انتخاب گردید. از این تعداد، ۱۰ مقاله در مجلات نمایه‌سازی شده بین‌المللی و ۹ مقاله در مجلات معتبر دانشگاهی داخلی چاپ شده بودند و ۲ مقاله در سایت‌های دانشگاهی بود. تمامی مطالعات در اطفال با پروتکل استاندارد جهانی ISAAC انجام شده بود. از این تعداد، دو مطالعه مربوط به افراد بالای ۲۰ سال بود که در فراتحلیل وارد نشد، اما میانگین وزنی آنها محاسبه گردید. نتایج مطالعات با نرم‌افزار NCSS تحلیل شد. برای نشان دادن نتایج فراتحلیل از Forest plot و برای بررسی تورش انتشار از Funnel plot استفاده گردید.

یافته‌ها: در مجموع ۱۹ مطالعه روی افراد زیر ۱۸ سال کشور، ۶۱۰۷۶ نفر با روش ISAAC بررسی شده بودند که نتایج از ۲/۷ درصد مربوط به کرمان تا ۳۵/۴ درصد مربوط به تهران متغیر بود. میانگین شیوع علائم آسم در کل کشور، ۱۳/۱۴ درصد (فاصله اطمینان ۹۵ درصد: ۱۶/۳۰ - ۹/۹۷ درصد) به دست آمد.

نتیجه‌گیری: با توجه به اطلاعات در دسترس به نظر می‌رسد شیوع علائم آسم در کشور بالاتر از میانگین‌های جهانی است. هم‌چنین شیوع علائم آسم و هزینه‌های بهداشتی، اجتماعی و اقتصادی آن در کشور رو به افزایش است.

واژگان کلیدی: آسم، شیوع، متآنالیز (فراتحلیل)، بار بیماری آسم.

مقدمه

و مصرف داروهای ضد التهابی و تسکین دهنده تجویز شده، کنترل کنند. گزارش‌های منتشر شده در خصوص میزان شیوع آسم از نقاط مختلف ایران و جهان نشان دهنده شیوع متفاوت این بیماری در مناطق مختلف جهان است. اپیدمیولوژی بیماری‌های آسم و آلرژی به علت افزایش شیوع و شدت و نیز تأثیرات اجتماعی و اقتصادی آنها بر نظام‌های ارایه دهنده خدمات سلامتی مورد توجه قرار داشته و حایز اهمیت می‌باشد. شیوع بیماری آسم با توجه به الگوی زندگی شهرنشینی رو به افزایش است. آسم یکی از شایع‌ترین

آسم یک نشانگان بالینی مزمن تنفسی است که سبب التهاب، تحریک‌پذیری و تنگی (اسپاسم) راه‌های هوایی ریه می‌شود. این اسپاسم سبب نشانه‌های بالینی چون خس‌خس، تنگی نفس و سرفه می‌شود. با اینکه آسم درمان قطعی ندارد، اما بیشتر مبتلایان می‌توانند آن را با پیروی از دستور متخصصان